

Тіні кімнати сміху (фрагменти)

Анатолій Юрченко

Анатолій Юрченко

ОЦІ ПРИШЕЛЬЦІ

— Тихо, товариші, тихо! Вони зовсім поруч...

Тс-с-с!..

Можливо, вони взагалі всюди...

Тс-с-с...

Прислухайтесь...

Чуєте, як тихо?

Вони себе не виявлять.

Дві тисячі років! Уявляєте? Дві тисячі! Стежать... А самі — ні гу-гу.

За Олександром Македонським — стежили. За Наполеоном — стежили. Над Ватерлоо штук вісім їхніх літаючих тарілок висіло. Спостерігали. А вмішатись — ні-ні.

Тепер мене висліджують.

Тільки я не Македонський. Мене не проведеш. Я їх зразу засік.

Цих інопланетян.

У них же техніка — яка? Варто лиш де-небудь з'явитись їхній літаючій тарілці, як зразу вся автоматика виходить з ладу. Я-то це знаю, а вони — ні. Так і видають себе.

Якось я мамі з автомата дзвонив. Годину дзвоню, другу, а все не до мами, а до якоїсь Мані потрапляю. Після четвертого попадання повідомила мені не тільки номер телефону, а й свою адресу. А після шостого заходилась пояснювати, яким тролейбусом краще доїхати.

Я, звичайно, не поїхав. Мало чого. Може, на вид жінка як жінка, а насправді — інопланетянка. Я цих шопланетянок знаю. Не вперше одружений.

Ось вони які, пришельці й пришелиці!

А ми?.. А ми — нічого, сидимо і телевизор дивимось. А коли він, телевизор цей, раптом гасне, ми знов — сякі-такі телевизори! А про те, що, може, зовсім поруч, може, над сусіднім дахом літаюча тарілка, — хто про це, окрім мене, знає?

У кіно пішов — так вони всі кадри переплутали! Героя везли в реанімацію, а привезли — в ресторан. Тільки встиг освідчитися в коханні — на тобі, знов у реанімацію везуть!..

Ось на що ці пришельці здатні. А ви кажете, кіномеханік п'яний? Еге!

Ні, товариші, пора б уже й нам на контакти іти...

А ми що? А ми — ні гу-гу.

ЧУДОВО!

Спроба типової хвалебної рецензії

Чудово! Ось єдине слово, яке хочеться повторити, кажучи про нову прем'єру Заболотинського музично-драматичного театру.

Чудові пісні, які звучать у виставі (щоправда, акторам, як правило, бракує голосу, але цей маленький недолік майже непомітний на фоні всього іншого).

Чудова музика (про яку не можна сказати нічого поганого, крім хорошого), і хоча виконавський рівень оркестру нижче будь-якої критики, це майже непомітно на фоні всього іншого.

Чудовий темп вистави, іскрометні її діалоги, надзвичайно насичений текст (щоправда, режисерські рішення і гра акторів практично не дозволяють донести цей текст до глядача, але і це майже непомітно на фоні всього іншого).

Чудовий задум головного балетмейстера театру (на жаль, хореографія суперечить загальному настрою вистави, але навіть це майже непомітно на фоні всього іншого).

І що найголовніше в сьогоднішній прем'єрі — чудово, що нарешті колектив нашого театру звернувся до сучасної, гостро злободенної, навидовижу глибокої і надзвичайно виразної п'єси.

Але і це майже непомітно на фоні всього іншого...

БЕЗСОННЯ

Сон не приходив. Іван Петрович дорахував до тисячі — ні в одному оці. Дійшов до двох тисяч — марно. Спробував ЗМІНИТИ позу — анічогісінько.

Іван Петрович почав подумки лічити овець.

І хоча овечого поголів'я уже вистачало, щоб завалити кожущками місто середніх розмірів, сон не приходив.

З легеньким стогоном Іван Петрович випростався і підняв руку.

— Вам чого? — запитав головуючий.

— Запишіть мене у виступаючі,— крикнув Іван Петрович. "Все одно уже не заснути",— подумав він про себе.

ЧУЙНІСТЬ

Сніг усе падав — холодний і колючий. "Ось так і замерзну,— подумав Чичихін вже без гіркоти,— та й буду стояти, як пам'ятник невідомому пасажиру, котрий не дочекався свого автобуса..." Мабуть, це була остання чітка думка, а далі Чичихін, вже прийшовши до тями, запеленгував легковий автомобіль, який віз його кудись у ніч. Єдине, що він усвідомлював у цю мить: це — не таксі...

— Ну ось, — прошелестів нарешті Чичихін і подивився на таке добре, таке знайоме обличчя водія.— Спасибі вам. Якби не ви...

Перетворення у живу людину було болісним і прекрасним.

— Дрібниці,— посміхнувся водій, — звичайна чуйність. "Розіграє,— подумав Чичихін. Він уже не почував себе монументом.— Знає мене, мабуть, а сказати не хоче. А я ж... Ой, склероз..." А вголос сказав:

— Чуйність чуйністю, а ось, пам'ятаєте, тоді у Безп'ятських?..

— Вибачте, у яких Безп'ятських?

"Значить, не у Безп'ятських,— сказав сам собі Чичихін, позираючи на усмінене обличчя.— Але де ж я його бачив? У главку? В санаторії? Можливо... сусід по під'їзду?"

— Не мучтесь даремно,— посміхнувся водій, прибавляючи

швидкість.— Ми з вами не знайомі.

— Як же це незнайомі? — раптом захвилювався Чичихін і навіщось озирнувся. Задні сидіння були порожні, але добре це чи погано? — Хіба можна ось так серед ночі ні з того ні з сього посадити в машину незнайому людину і везти?

— Ну, по-перше, ще не зовсім ніч,— знов усміхнувся водій, — а по-друге, я ж кажу — найзвичайнісінька чуйність. По-третє, я вас про всяк випадок прив'язав.

Чичихін сіпнувся. Він і справді — прив'язаний.

— Вибачте,— тут же зреагував водій, провинна посмішка з'явилась на його обличчі— Я невдало пожартував. Це ремінь безпеки...

Посмішка Чичихіну не сподобалась. Ремінь ременем, а хто його зна, що в нього на думці?

— Між іншим, грошей у мене нема,— попередив він на всякий випадок.— Так, копійки на автобус.

Незнайомиць тільки знизав плечима і знову піддав швидкість. Тепер його посмішка здавалась Чичихіну зловісною.

— Чуйність, — пробурчав він майже у відчаї.— Чуйність..

— Так, саме чуйність, — спокійно відгукнувся незнайомиць. — Ви стоїте. Я їду. А нам по дорозі. Чому ж не підвезти?

— Ага! — захлинувся від захвату Чичихін. — Значить, ви мене все-таки розіграли. Адже знаєте, де я живу.

— Ні, не знаю.

— Але чому вирішили, що нам по дорозі?

— Це елементарно, — розсміявся водій. — Тут лише один автобус ходить, а я їду за його маршрутом.

— Ну не мучте мене! — попросив Чичихін.— Все-таки ми зустрічались. Ну, хоч де-небудь. Ну... у витверезнику, чи що...

Незнайомиць стиснув хід і уважно подивився на Чичихіна.

— Знаєте, я ніколи не був у витверезнику.

— І я не був, — зніяковів Чичихін. — Я взагалі не п'ю.

— Так у чому ж справа?

— Не знаю,— в'яло відповів Чичихін. На душі в нього було порожньо і щемно.

У салоні запала гнітюча тиша.

— Ну добре, — сказав нарешті Чичихін ледве чути. — Гроші вас не цікавлять, припустимо. Тоді що ж?.. Я не член приймальної комісії вузу. І не в торгівлі. І коштовних речей з собою не ношу. Та в мене й дома їх нема. І до автосервісу я ніякого відношення не маю. І взагалі... Випустіть мене. Будь ласка... Якщо можна... Я про вас нікому не скажу...

Машина зупинилась. Плутаючись у ремені безпеки, Чичихін вислизнув з машини й довго дививсь на даленіючі вогні...

"Чуйність, — прошепотів він. — І скаже ж таке... Волів би я знати, чого він насправді хотів?.."

Примітка. Текст було надруковано під псевдонімом, до якого автор після 1989 року не повертався. У цій публікації відновлено справжнє ім'я автора.